

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Кафедра правового забезпечення підприємницької діяльності
та фінансової безпеки
Навчально-науковий інститут 5**

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Міжнародна економіка»
вибіркових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

**072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
(фінансова безпека та фінансові розслідування)**

Харків 2024

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 14.08.2024р. №8

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних,
соціально-економічних дисциплін
Протокол від 13.08.2024р. №7

Розглянуто на засіданні кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки факультету №6 протокол від 12.08.2024р. №10

Розробники:

старший викладач кафедри правового забезпечення господарської діяльності факультету № 6 ХНУВС, канд.е.наук, Матвеев С.П.

Рецензенти:

1. Декан факультету економічних відносин та фінансів Державного біотехнологічного університету, д.е.н, професор Ларіна Т.Ф.
2. Доцент кафедри соціально-економічних дисциплін факультету №2 Харківського національного університету внутрішніх справ, к.е.н, доцент Павленко Н.В.

1.Опис навчальної дисципліни

Програма підготовки ОКР бакалавра	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4 Загальна кількість годин –144 Кількість тем – 20	0305 - “Економіка та підприємництво” 6.030508 «Фінанси і кредит»; - Бакалавр	Навчальний курс – 3 Семестр – 6 Види підсумкового контролю: екзамен
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 36 самостійної роботи – 36		Розподіл навчальної дисципліни за видами занять: (денна форма навчання) Лекції – 36; Семінарські заняття – 36; Практичні заняття - -- Лабораторні заняття - -- Самостійна робота – 72 Індивідуальні завдання: Курсова робота – -- Реферати (тощо) – 1; бсеместр

2.Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Метою викладання навчальної дисципліни «**Міжнародної економіки**» є формування у студентів навичок економічного аналізу сучасних процесів, що відбуваються в міжнародній економіці, в тому числі і в її тіньовому секторі.

Завдання. Основними завданнями вивчення дисципліни «**Міжнародна економіка**» є формування у майбутніх фахівців глибоких економічних знань, логіки сучасного економічного мислення і економічної культури, адекватних умовам переходу країни до ринкових відносин, навчання студентів базовим методам аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем світового господарства, пов'язаних з їх майбутньою професійною діяльністю.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Міжнародна економіка» тісно пов'язана з наступними навчальними дисциплінами: економічна теорія, мікроекономіка, макроекономіка.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- закономірності функціонування та розвитку у міжнародному масштабі ринкової системи організації господарського життя;
- тенденції розвитку міжнародних фінансових ринків та фінансових механізмів, які обслуговують функціонування міжнародної економіки;
- інституційну структуру регулювання міжнародної економіки, принципи її формування, тенденції розвитку та шляхи вдосконалення.

вміти:

- аналізувати особливості розвитку та становлення економічних відносин між людьми у процесі господарської діяльності;
- використовувати отримані знання для аналізу закономірностей взаємодії національних економік, міжнародних економічних організацій у сфері міжнародної торгівлі, міжнародного переміщення факторів виробництва, фінансування та формування міжнародної економічної політики;
- розрізняти міжнародні економічні відносини, види, форми та напрямки розвитку у світовому господарстві;
- самостійно визначати основні тенденції у сфері розвитку міжнародної економічної інтеграції;
- аналізувати зовнішньоекономічну політику України;
- аналізувати проблеми та передбачати перспективи розвитку міжнародного бізнесу в Україні.

На вивчення навчальної дисципліни в шостому семестрі відводиться 144 годин/4 кредити ECTS. (144 годин, з них 36 – лекції, 36 – семінари, 72 – самостійна робота). Передбачений навчальним планом підсумковий контроль – екзамен.

Програмні компетентності:

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.	
Загальні компетентності (ЗК)	З К-2	Здатність планувати та управляти часом.
	З К-3	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
	З К-5	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

	3 K-9	Здатність бути критичним і самокритичним.
	3 K-10	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, адаптуватися та діяти у новій ситуації.
	3 K-11	Здатність працювати як у команді, так і автономно.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	C K-1	Розуміння та здатність до критичного осмислення концептуальних основ економічної теорії, які стосуються фінансів, банківської справи та страхування й узагальнюють засади і закономірності функціонування та розвитку фінансових систем.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема № 1. Предмет міжнародної економіки.

Міжнародна економіка як складова частина економічної теорії. Основні поняття міжнародної економіки. Предмет і методи, функції і методика вивчення міжнародної економіки. Виникнення і еволюція теорії міжнародних економічних відносин (МЕВ). Система міжнародних економічних відносин як підсистема світового господарства. Структура МЕВ. Види та характерні особливості сучасних МЕВ. Засіб руху системи МЕВ. Циклічність: піднесення та спади. Поступове формування загальносвітового процесу розширеного відтворення МЕВ. Міжнародні економічні проблеми. Україна в системі МЕВ.

Тема 2. Середовище міжнародної економічної діяльності.

Поняття світового господарства. Міжнародний розподіл праці та виникнення світового господарства. Міжнародна спеціалізація та кооперування виробництва. Етапи розвитку світового господарства. основні риси сучасного етапу розвитку світового господарства. Основні тенденції розвитку світового господарства.

Внутрішній ринок. Національний ринок. Міжнародний ринок. Сучасний світовий ринок. Суб'єкти світового ринку. Групи країн у міжнародній економіці. Міжнародний рух товарів як ознака світового ринку. Сучасне світове господарство.

Тема 3. Функціональні взаємозв'язки у міжнародній економіці.

Сектори економічної діяльності. Система національних рахунків. Види макроекономічних рахунків. Міжнародні економічні операції. Рахунок національного доходу, національного продукту. Взаємозв'язки економічних секторів: зв'язок між реальним та зовнішнім секторами; зв'язок між грошовим та зовнішнім секторами; зв'язок між бюджетним та зовнішнім секторами.

Потоки руху грошових коштів.

Тема 4. Теорії міжнародної торгівлі.

Меркантилістська теорія. Теорії абсолютних та порівняльних переваг. Значення класичних теорій у сучасній міжнародній торгівлі.

Сучасні теорії міжнародної торгівлі. Теорія співвідношення факторів виробництва Хекшера-Оліна. Теорія співвідношення факторів виробництва та її тестування (парадокс Леонтьєва та його пояснення). Теорія розміру країн. Теорема Столпера-Самуельсона. Вплив пропозиції факторів на прибутки від виробництва. Теорема Рибчинського. Альтернативні теорії міжнародної торгівлі: теорія життєвого циклу товару, теорія перетинаючого попиту, теорія конкурентних переваг.

Тема 5. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.

Державне регулювання міжнародної торгівлі: види, інструменти, оцінка. Інструменти торгової політики. Митні тарифи та мита. Специфічні випадки тарифної політики. Тарифна квота. Експортний тариф. Економічний зміст, класифікація і економічні ефекти тарифів. Особливості впливу тарифів на економіку малої та великої країни. Оптимальний тариф і проблема його визначення. Тарифні методи регулювання зовнішньої торгівлі в Україні.

Тема 6. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.

Кількісні обмеження експорту та імпорту. Приховані методи зовнішньоекономічної політики. Фінансові методи регулювання міжнародної торгівлі. Некономічні методи регулювання міжнародної торгівлі. Торгово-політичні режими у міжнародній торгівлі. Антидемпінгові розслідування проти України. Методи прихованого протекціонізму ПРК. Ліцензування та квотування імпорту в Україні.

Тема 7. Міжнародна торгівля товарами та послугами.

Форми, методи міжнародної торгівлі. Товарні біржі. Міжнародні торги, аукціони. Географічна структура міжнародної торгівлі. Товарна структура міжнародної торгівлі. Динаміка міжнародної торгівлі. Типи зовнішньоторговельної політики держав. Значення міжнародної торгівлі для країн світу. Основні тенденції розвитку міжнародної торгівлі. Роль ОВС в запобіганні контрабанді.

Класифікація послуг. Теорії торгівлі послугами. Послуги міжнародного транспорту. Міжнародні поїздки. Міжнародні угоди у сфері послуг. Державне регулювання міжнародної торгівлі послугами: регулювання доступу на ринок; обмеження на використання національного режиму. Україна на світовому ринку товарів та послуг.

Тема 8. Міжнародний рух капіталу.

Теорії руху факторів виробництва. Сутність та форми міжнародного руху капіталу. Причини та динаміка міжнародного руху капіталу. Правило Вальраса. Експорт та імпорт капіталів: напрямки, обсяги, суб'єкти. Прямі і портфельні інвестиції: причини та економічні ефекти. Сутність і значення міжнародних інвестицій в період формування ринкових відносин. Особливості та основні фактори залучення інвестицій. Інвестиційний клімат в Україні. Стан та проблеми іноземного інвестування в Україні. Роль ОВС в протидії нелегальному відтоку капіталу з країни.

Тема 9. Транснаціональні корпорації та транснаціональні банки в сучасних міжнародних відносинах.

Форми багатонаціональних корпорацій. Сутність і основні форми ТНК. Транснаціональні корпорації. Мультинаціональні компанії. Міжнародний поділ праці в межах ТНК. Безпосередньо інтернаціональне виробництво. Трансфертні ціни. Конкурентні переваги ТНК. Види конкурентних стратегій ТНК. Місце ТНК в міжнародній торгівлі, експорті капіталу, освоєнні і передачі нових технологій. ТНК і національні інтереси країн базування і приймаючих країн. Корпоративна стратегія ТНК. Транснаціональні банки та їх роль в сучасних міжнародних умовах.

Тема 10. Міжнародна трудова міграція.

Суть і масштаби міжнародної трудової міграції. Причини і види міграції робочої сили. Основні світові ринки і експортери робочої сили. Ефекти міграції робочої сили. Економічні наслідки міграції.

Основні етапи міжнародної міграції. Сучасні центри тяжіння робочої сили. Україна у світових міграційних процесах. Наслідки міжнародній міграції робочої сили в Україні.

Регулювання міжнародних міграційних процесів. Міжнародна організація праці. Державне регулювання міграції в Україні: тенденції і його способи. Кримінальні форми міграції робочої сили й методи боротьби з ними.

Тема 11. Трансферт міжнародних технологій.

Суть та особливості науково-технічних відносин. Міжнародна передача технологій. НТР як глобальний процес, що перетворює сучасне суспільство. Інтернаціональний характер науки як головної і безпосередньої продуктивної сили. Джерела і фактори інтернаціоналізації НДДКР. Чинники і процес зростання наукомісткості виробництва та його факторів. Світовий ринок

новітніх технологій.

Міжнародний рух технології. Моделі технічного прогресу. Динамічні моделі технологічних відмінностей: модель технічного розриву, модель циклу життя товару. Механізми міжнародної передачі технології. Міжнародне технічне сприяння. Державне регулювання передачі технології. Участь України в міжнародному науково-технологічному співробітництві.

Тема 12. Вартість валюти і валютний курс.

Сутність валюти. Конвертованість валюти. Види валют за ступенем конвертованості. Валютний паритет. Міжнародна валютна ліквідність.

Валютний курс і його різновиди. Фактори, що впливають на величину валютного курсу. Котирування валютного курсу. Розрахункові види валютного курсу. Чисельна валютна практика. Види валютних курсів за ступенем гнучкості. Гібридні види валютного курсу.

Попит і пропозиція іноземної валюти. Фактори, що на них впливають. Еластичність попиту і пропозиції іноземної валюти. Рівноважний валютний курс. Умова Маршалла – Лернера і стабільність валютного ринку. Джей – крива. Проблема курсоутворення в перехідній економіці України. Валютна політика. Регулювання величини валютного курсу. Міжнародні інструменти валютного регулювання.

Тема 13. Світова валютна система.

Поняття світової валютної системи та її основні елементи. Еволюція валютної системи. Етапи становлення світової валютної системи. Золотий стандарт. Бреттон-Вудська валютна система. Ямайська валютна система. Золото як міжнародний ліквідний ресурс. Формування золотовалютних резервів України. Європейська валютна система. Включення України до світової валютної системи.

Тема 14. Міжнародні фінансові ринки.

Міжнародний ринок валюти, його структура, функції. Форми торгівлі валютою. Валютні ризики. Валютний кліринг. Страхування. Касові (готівкові) та строкові (форвардні) валютні операції. Ф'ючерсні операції. Операція СВОП. Біржові строкові операції, опціонні та ф'ючерсні контракти, валютний арбітраж.

Тема 15. Міжнародний кредит.

Міжнародні позики та кредити. Базові принципи міжнародних кредитних відносин. Сутність і значення міжнародного кредиту. Особливості та основні форми міжнародного кредиту. Міжнародні кредити і міжурядові позики. Структура кредитного ринку. Проблема міжнародної заборгованості та шляхи її

вирішення. Міжнародний ринок титулів власності, фінансових дериватів. Світова криза заборгованості.

Світовий ринок позичкового капіталу: структура і специфіка. Інституціональна структура міжнародного кредиту. Міжнародні фінансові центри. Міжнародний ринок боргових зобов'язань. Проблеми зовнішньої заборгованості України.

Структура кредитного ринку. Проблема міжнародної заборгованості та шляхи її вирішення. Міжнародний ринок титулів власності, фінансових дериватів. Світова криза заборгованості.

Тема 16. Платіжний баланс.

Система класифікації угод (рахунів) у платіжному балансі. Рахунок поточних операцій. Рахунок операцій із капіталом і фінансовими інструментами. Зміна офіційних резервів іноземної валюти. Баланс міжнародних інвестицій.

Принципи упорядкування платіжного балансу. Види балансів. Методи зрівноваження платіжного балансу.

Макроекономічна роль платіжного балансу. Мультиплікатор витрат у відкритій економіці. Взаємозв'язок рахунків платіжного балансу. Платіжний баланс України.

Тема 17. Інтернаціоналізація економічного розвитку.

Інтернаціоналізація світогосподарських зв'язків. Інтернаціоналізація виробничих зв'язків. Внутрішня та зовнішня інтернаціоналізація. Екстернаціоналізація та інтернаціоналізація.

Інтернаціоналізація економічного життя. Фактори інтернаціоналізації господарських зв'язків. Інтернаціоналізація виробничих відносин і продуктивних сил. Протиріччя інтернаціоналізації. Тенденція до інтернаціоналізації моделювання національної політики у сфері МЕН. Сутність і об'єктивні передумови інтернаціоналізації тіньової економіки. Міжнародне співробітництво в боротьбі з тіньовою економікою.

Інтернаціоналізація сучасної галузевої структури. Умови формування та загальні закономірності розвитку галузевої структури світової економіки. Світові промислові комплекси, сільськогосподарське виробництво та інфраструктурні галузі в світовому господарстві. Класифікація країн світу за рівнем технологічно галузевої спеціалізації.

Тема 18. Міжнародна економічна інтеграція.

Інтеграція національних економік: передумови, цілі, етапи. Теорії інтеграції національних економік. Структура економічної інтеграції. Типи інтеграційних об'єднань. Економічні наслідки інтеграції країн. Західноєвропейська інтеграція. Форми, шляхи й особливості регіональної

економічної інтеграції. СНД в системі світового господарства. Тенденції розвитку інтеграції країн СНД. Інтеграція України у сучасну світогосподарську систему. Вплив інтеграційних процесів на економічну злочинність. Міжнародні економічні організації системи ООН.

Тема 19. Глобалізація та економічний розвиток.

Глобалізація міжнародних економічних відносин. Україна як учасник глобалізаційних світогосподарських процесів. Глобалізація та економічний раціоналізм. Наслідки глобалізації міжнародних економічних відносин. Сутність та природа глобальних проблем. Роль міжнародних економічних відносин у вирішенні глобальних економічних проблем світового господарства.

Тема 20. Міжнародна економічна політика України.

Місце і роль України в системі світового господарства. Проблеми участі України у міжнародному поділі праці. Перспективи вступу України до СОТ та ЄС. Державне регулювання зовнішньоекономічних зв'язків в Україні. Участь України в діяльності міжнародних економічних організацій. Конституція України про зовнішньоекономічну діяльність держави.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та найменування теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Література, сторінки	Вид контролю
	Всього	з них:						
		лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота		
Тема 1.Предмет міжнародної економіки.							11, 28, 29, 32, 38, 44, 83.	
Тема 2.Середовище міжнародної економічної діяльності.							10, 12, 26, 30, 32, 34, 36, 37, 40, 41, 42, 54, 55.	

							61, 62, 84.	
Тема 3. Функціональні взаємозв'язки у міжнародній економіці.							11, 24, 28, 29, 32, 33, 38, 44, 54, 60.	
Тема 4. Теорії міжнародної торгівлі.							15, 16, 24, 28, 32, 33, 38, 48, 58, 59, 71, 103, 105.	
Тема 5. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.							16, 25, 51, 53, 59.	
Тема 6. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.							28, 29, 86, 90, 91, 96, 105.	
Тема 7. Міжнародна торгівля товарами та послугами							16, 20, 35, 40, 43, 59, 63, 70, 80.	
Тема 8. Міжнародний рух капіталу.							3, 5, 6, 8, 9, 13, 14, 23, 27, 28, 32, 34, 35, 45, 47, 51, 56, 74, 82, 94.	
Тема 9. Транснаціональні корпорації та транснаціональні банки у сучасних міжнародних відносинах.							3, 5, 18, 21, 28, 29, 33, 46, 49, 48, 50, 65, 67, 73, 74, 75, 77, 79, 88, 98, 99, 100.	
Тема 10. Міжнародна трудова							23	

міграція.							, 28, 34, 35, 40, 66, 69.	Е кзамен
Тема 11.Трансферт міжнародних технологій.							23 , 28, 35.	
Тема 12.Вартість валюти і валютний курс.							27 , 28, 35, 40, 47.	
Тема 13.Світова валютна система.							28 , 35, 40, 64, 97.	
Тема14.Міжнародні фінансові ринки.							2, 4, 17, 19, 28, 31, 32, 33, 44, 46, 57, 68.	
Тема 15.Міжнародний кредит.							23 , 28, 34, 35, 40, 85, 102.	
Тема16.Платіжний баланс.							14 , 27, 28, 35, 40, 47.	
Тема 17.Інтернаціоналізація економічного розвитку.							12 , 22, 26, 30, 32, 34, 36, 40.	
Тема 18.Міжнародна економічна інтеграція.							10 , 12, 22, 26, 30, 32, 34, 36, 40, 42, 52, 54, 55, 61, 74.	
Тема 19.Глобалізація економічний розвиток. та							12 , 22, 26, 30, 32, 34, 36, 40, 41, 42, 52, 54, 55, 92, 95, 104.	
Тема 20.Міжнародна економічна політика України.							7, 11, 23, 43, 70, 80, 81,	

							89, 94.	
Всього за рік:	44	6	6			2		

4.1.2. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Завдання, що виносяться на самостійну роботу студента		Література:
Вступ в Міжнародну економіку.		
Тема № 1. Предмет міжнародної економіки		
<p>Як співвідносяться предмет економічної теорії і предмет дисципліни "Міжнародна економіка"?</p> <p>Як співвідносяться поняття світова економіка, міжнародна економіка, світове господарство, міжнародні економічні відносини, світовий ринок?</p> <p>Охарактеризуйте соціально-економічні і політичні процеси, які привели до формування світового господарства.</p> <p>Охарактеризуйте основні етапи еволюції світового господарства.</p> <p>Охарактеризуйте сучасні тенденції глобального соціально-економічного розвитку.</p> <p>Яку роль грає етнічний фактор в еволюції світового господарства?</p> <p>В</p>		<p>Носова О.В., Петрова К.Я. Міжнародна економіка: Тексти лекцій. Т.7. – Х.: Вид-во НУВС, 2014. – 132 с.</p> <p>Міжнародна економіка: Навчальний посібник / За ред. Ю.Г. Козака та ін. – К.: ЦНЛ. – 2014. – с. 473-506.</p>
Тема 2. Середовище міжнародної економічної діяльності.		
<p>В чому полягає сутність міжнародного поділу праці. Вкажіть на його причини. Що включає середовище міжнародної економічної діяльності.</p> <p>Розкрийте економічне значення міжнародної спеціалізації виробництва. Дайте визначення міжнародної кооперації праці та класифікуйте міжнародне кооперування. Як впливає концепція "відкритої економіки" на розвиток економіки України.</p>		<p>Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. Посібник.-К.: Знання-Прес, 2013. - 408 с.</p> <p>Економіка зарубіжних країн / За ред. Ю.Г. Козака та ін. – К.: ЦУЛ. – 2013. - с. 32-57.</p>
Тема 3. Функціональні взаємозв'язки у міжнародній економіці.		
<p>В чому полягає сутність СНР. Які існують види міжнародних економічних операцій. Чим відрізняються потоки і запаси. За яким критерієм економічні операції поділяються на фінансові і не фінансові. Який зв'язок існує між економічними</p>		<p>Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. – К.: ЦНЛ. – 2014. – с 3-24.</p> <p>Бураковський І. Теорія міжнародної торгівлі. – К.: Основи,</p>

	секторами Назвіть структуру внутрішнього сектору економіки. Назвіть об'єктивні передумови інтернаціоналізації тіньової економі	2011. – 240 с.
	Тема 4. Теорії міжнародної торгівлі	
	<p>У чому полягає зміст і у чому обмеженість меркантилістської теорії зовнішньої торгівлі?</p> <p>Дайте визначення закону абсолютних переваг. За яких умов він виконується?</p> <p>Що таке альтернативні витрати виробництва і як вони пов'язані з теорією абсолютних переваг?</p> <p>Чи можна застосувати закон порівняльних переваг до торгівлі кількома товарами між кількома країнами?</p> <p>Що таке вигоду від торгівлі? Як він визначається з боку витрат праці і з боку збільшення споживання?</p> <p>Як визначається рівень відносних зарплат згідно із законом порівняльних переваг?</p> <p>Які припущення лежать в основі теорії співвідношення факторів виробництва? Дайте визначення фактороінтенсивності товарів та факторонасиченості країни.</p>	<p>Носова О.В., Петрова К.Я. Міжнародна економіка: Тексти лекцій. Т.7. – Х.: Вид-во НУВС, 2014. – 132 с.</p> <p>Міжнародна економіка: Навчальний посібник / За ред. Ю.Г. Козака та ін. – К.: ЦНЛ. – 2014. – с. 473-506.</p>
	Тема 5. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.	
	<p>Завдяки чому здійснюється тарифне регулювання зовнішньоекономічних відносин?</p> <p>Що таке тарифна квота?</p> <p>Які є інструменти торгової політики?</p> <p>До яких наслідків призводить введення тарифів?</p> <p>Які існують тарифні методи регулювання зовнішньої торгівлі України?</p>	<p>Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. Посібник.-К.: Знання-Прес, 2013. - 408 с.</p> <p>Економіка зарубіжних країн / За ред. Ю.Г. Козака та ін. – К.: ЦУЛ. – 2011. - с. 32-57.</p>
	Тема 6. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.	
	<p>З якою метою поряд з тарифними методами регулювання зовнішньої торгівлі використовують ще і нетарифні?</p> <p>Які переваги мають нетарифні методи у порівнянні з тарифними?</p> <p>Чим в економічному плані відрізняються імпортерний тариф та імпортерна квота?</p> <p>Які види прихованого протекціонізму найчастіше використовуються промислово розвиненими країнами?</p>	<p>Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. – К.: ЦНЛ. – 2014. – с. 3-24.</p> <p>Бураковський І. Теорія міжнародної торгівлі. – К.: Основи, 2011. – 240 с.</p>

	<p>Чим експортне кредитування відрізняється від кредитування експортно-імпортних операцій?</p> <p>Наведіть приклади ембарго у сучасній міжнародній торгівлі.</p> <p>В яких країнах із якого приводу проводилися антидемпінгові розслідування проти України?</p> <p>Чим відрізняється режим найбільшого сприяння від преференційного режиму?</p>	
	<p>Тема 7. Міжнародна торгівля товарами та послугами.</p>	
	<p>З чим пов'язані рекреаційні послуги?</p> <p>Які причини низької частки послуг в міжнародній торгівлі?</p> <p>Які товари в світовому експорті складають найбільшу частку?</p> <p>Що таке франчайзинг? Приведіть приклад.</p> <p>В чому полягає сутність інжинірингу?</p>	<p>Носова О.В., Петрова К.Я. Міжнародна економіка: Тексти лекцій. Т.7. – Х.: Вид-во НУВС, 2014. – 132 с.</p> <p>Міжнародна економіка: Навчальний посібник / За ред. Ю.Г. Козака та ін. – К.: ЦНЛ. – 2014. – с. 473-506.</p>
	<p>Тема 8. Міжнародний рух капіталу.</p>	
	<p>Як співвідноситься торгівля товарами і рух капіталу за правилами Вальраса?</p> <p>2. Назвіть основні критерії розмежування прямих та портфельних зарубіжних інвестицій?</p> <p>Які економічні ефекти виникають внаслідок прямих інвестицій?</p> <p>Чи потрібне державне регулювання прямих інвестицій? Чому?</p> <p>Сформулюйте основні правила міжнародного інвестування?</p> <p>Що представляють собою портфельні інвестиції і які основні види цінних паперів, в які вкладають портфельні інвестиції?</p> <p>Зняття обмеження на шляху міжнародного руху капіталу веде до збільшення темпів економічного зростання всіх країн, що беруть у цьому участь. Чи справедливе це твердження?</p>	<p>Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. Посібник.-К.: Знання-Прес, 2003. - 408 с.</p> <p>Економіка зарубіжних країн / За ред. Ю.Г. Козака та ін. – К.: ЦУЛ. – 2013. - с. 32-57.</p>
	<p>Тема 9. Транснаціональні корпорації та транснаціональні банки в сучасних міжнародних відносинах.</p>	
	<p>Які етапи перетворення національних фірм в ТНК?</p> <p>Що означає глобальна ділова стратегія ТНК?</p> <p>Які форми транснаціоналізації в банківській сфері?</p>	<p>Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. – К.: ЦНЛ. – 2014. –с 3-24.</p> <p>Бураковський І. Теорія міжнародної торгівлі. – К.: Основи,</p>

	<p>Заради чого створюються підприємницькі сітки конкуруючих між собою ТНК різних країн?</p> <p>Чи можна вважати повноцінним товаром продукт, що обмінюється між філіями ТНК, а також між філіями і материнською компанією?</p> <p>Філії яких ТНК розташовані в Україні?</p>	2011. – 240 с.
	Тема 10. Міжнародна трудова міграція.	
	<p>Який вплив міграції на економіку країн-імпортерів?</p> <p>Які економічні наслідки міграції робочої сили для країн-експортерів?</p> <p>Які основні тенденції розвитку міжнародної трудової міграції в Україні?</p> <p>В чому полягають зміни структури міграції робочої сили?</p> <p>Як здійснюється регулювання міграції в Україні?</p>	<p>Носова О.В., Петрова К.Я. Міжнародна економіка: Тексти лекцій. Т.7. – Х.: Вид-во НУВС, 2014. – 132 с.</p> <p>Міжнародна економіка: Навчальний посібник / За ред. Ю.Г. Козака та ін. – К.: ЦНЛ. – 2014. – с. 473-506.</p>
	Тема 11. Трансферт міжнародних технологій	
	<p>Які фактори викликали інтенсифікацію міжнародного науково-технологічного обміну?</p> <p>Які особливості властиві сучасним ринкам технологій?</p> <p>Назвіть переваги вивозу технологій над формами вивозу капіталу і товарів.</p> <p>Охарактеризуйте організаційні форми торгівлі технологіями.</p> <p>Який принцип визначення вартості технологій?</p>	<p>Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. Посібник.-К.: Знання-Прес, 2013. - 408 с.</p> <p>Економіка зарубіжних країн / За ред. Ю.Г. Козака та ін. – К.: ЦУЛ. – 2013. - с. 32-57.</p>
	Тема 12. Вартість валюти і валютний курс.	
	<p>Назвіть види валютних котувань.</p> <p>В чому причина виникнення множинної валютної практики і в яких формах вона проявляється?</p> <p>В чому призначення гібридних валютних курсів?</p> <p>Назвіть основні параметри валютного коридору.</p> <p>Виявіть переваги і недоліки системи фіксованого і плаваючого валютних курсів.</p> <p>Охарактеризуйте наслідки зміни валютного курсу.</p> <p>Що таке Джей-крива?</p> <p>Охарактеризуйте основні міжнародні валютні потоки. Охарактеризуйте передумови</p>	<p>Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. – К.: ЦНЛ. – 2014. –с 3-24.</p> <p>Бураковський І. Теорія міжнародної торгівлі. – К.: Основи, 2011. – 240 с.</p>
	Тема 13. Світова валютна система.	

	<p>Який механізм дії автоматичних регуляторів при золотому стандарті?</p> <p>В чому полягають переваги та недоліки системи плаваючих курсів?</p> <p>Які основні причини краху Бреттон-Вудської валютної системи?</p> <p>Які риси характеризують Ямайську валютну систему?</p> <p>Які функції здійснює міжнародний валютний фонд</p>	<p>Носова О.В., Петрова К.Я. Міжнародна економіка: Тексти лекцій. Т.7. – Х.: Вид-во НУВС, 2014. – 132 с.</p> <p>Міжнародна економіка: Навчальний посібник / За ред. Ю.Г. Козака та ін. – К.: ЦНЛ. – 2014. – с. 473-506.</p>
	Тема 14. Міжнародні фінансові ринки.	
	<p>Торгівля валютами яких країн домінує на міжнародних фінансових ринках?</p> <p>Що таке фінансові деривати? До яких основних активів вони можуть бути прив'язані?</p> <p>Від яких факторів залежить ціна опціону?</p> <p>Як можна використати криву Лаффера для визначення безпечного рівня зовнішньої заборгованості?</p>	<p>Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. Посібник.-К.: Знання-Прес, 2013. - 408 с.</p> <p>Економіка зарубіжних країн / За ред. Ю.Г. Козака та ін. – К.: ЦУЛ. – 2013. - с. 32-57.</p>
	Тема 15. Міжнародний кредит.	
	<p>В чому полягає концепція міжчасової торгівлі?</p> <p>Які основні інструменти міжнародного кредитування?</p> <p>Які інструменти міжнародного кредитування знаходять відображення в платіжному балансі?</p> <p>Які міжнародні організації складають інституціональну структуру міжнародного кредитування?</p> <p>Які країни мають найбільшу питому вагу в загальносвітовому обсязі кредитування?</p>	<p>Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. – К.: ЦНЛ. – 2014. –с 3-24.</p> <p>Бураковський І. Теорія міжнародної торгівлі. – К.: Основи, 2011. – 240 с.</p>
	Тема 16. Платіжний баланс.	
	<p>Як функціонує міжнародна система електронних платежів SWIFT?</p> <p>Яким чином здійснюється фінансування дефіциту платіжного балансу?</p> <p>Яким чином можна покращити стан платіжного балансу?</p> <p>На які рахунки розділяється платіжний баланс і яким чином вони визначаються?</p> <p>Які активи є резервними? Дайте визначення основних категорій резервних активів.</p> <p>Що представляє собою виняткове фінансування? Які його форми?</p> <p>Дайте оцінку економічній ситуації в нашій країні, виходячи з даних платіжного</p>	<p>Носова О.В., Петрова К.Я. Міжнародна економіка: Тексти лекцій. Т.7. – Х.: Вид-во НУВС, 2014. – 132 с.</p> <p>Міжнародна економіка: Навчальний посібник / За ред. Ю.Г. Козака та ін. – К.: ЦНЛ. – 2014. – с. 473-506.</p>

	балансу України. Тестові	
	Тема 17. Інтернаціоналізація економічного розвитку.	
	<p>Які існують протиріччя в процесі інтернаціоналізації економічного розвитку і як вони вирішуються?</p> <p>Які Ви знаєте основні структурні показники господарства країни?</p> <p>Назвіть умови формування галузевої структури світового господарства?</p> <p>Які існують форми співробітництва в боротьбі з інтернаціоналізацією світової економіки?</p>	<p>Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. Посібник.-К.: Знання-Прес, 2013. - 408 с.</p> <p>Економіка зарубіжних країн / За ред. Ю.Г. Козака та ін. – К.: ЦУЛ. – 2013. - с. 32-57.</p>
	Тема 18. Міжнародна економічна інтеграція.	
	<p>. Які можна назвати недоліки та переваги інтеграційних процесів?</p> <p>Які економічні інтеграційні утворення ви знаєте?</p> <p>Які економічні наслідки характерні для сучасної міжнародної інтеграції.</p> <p>Які існують передумови для ефективної інтеграції України в світове господарство.</p> <p>Назвіть основні форми міжнародного співробітництва України.</p> <p>Чим викликана необхідність інтеграції української економіки в світове господарство.</p>	<p>Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. – К.: ЦНЛ. – 2014. –с 3-24.</p> <p>Бураковський І. Теорія міжнародної торгівлі. – К.: Основи, 2011. – 240 с.</p>
	Тема 19. Глобалізація та економічний розвиток.	
	<p>Охарактеризуйте головні ознаки та характерні риси економічної глобалізації.</p> <p>В чому проявляється суперечливий характер економічної глобалізації?</p> <p>Якими є наслідки глобалізації для окремих країн і регіонів?</p> <p>Як співвідноситься з глобалізацією українська економіка?</p> <p>Який зміст концепції сталого екологобезпечного розвитку.</p> <p>Чому продовольча проблема належить до категорії глобальних.</p> <p>Охарактеризуйте особливості прояву глобальної ресурсно-енергетичної проблеми в Україні.</p>	<p>Носова О.В., Петрова К.Я. Міжнародна економіка: Тексти лекцій. Т.7. – Х.: Вид-во НУВС, 2014. – 132 с.</p> <p>Міжнародна економіка: Навчальний посібник / За ред. Ю.Г. Козака та ін. – К.: ЦНЛ. – 2014. – с. 473-506.</p>
	Тема 20. Міжнародна економічна політика України.	
	<p>Яка різниця між міжнародною політикою та міжнародними відносинами?</p> <p>Що таке зовнішня політика?</p> <p>Назвіть принципи сучасної міжнародної політики?</p>	<p>Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. Посібник.-К.: Знання-Прес, 2013. - 408 с.</p>

			<p>Чи існують переваги вступу України до ЄС?</p> <p>Як зміниться економічна ситуація в Україні при вступі її до СОТ?</p>	<p>Економіка зарубіжних країн / За ред. Ю.Г. Козака та ін. – К.: ЦУЛ. – 2013. - с. 32-57.</p>
--	--	--	--	---

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми рефератів

1. Моделювання в дослідженні міжнародної економіки.
2. Взаємодія індустріальних і постіндустріальних тенденцій у світовому господарстві 90-х років.
3. Еволюція системи міжнародних економічних відносин.
4. Особливості розвитку сучасних міжнародних економічних відносин.
5. Синхронізація економічного циклу країн світу.
6. Міжнародний поділ праці і міжнародна конкуренція: взаємодія та прояви в сучасних умовах.
7. Сучасні тенденції розвитку світового господарства.
8. Інституційні одиниці системи національних рахунків.
9. Види міжнародних економічних операцій.
10. Місце і роль тіньового сектору у світовій економіці.
11. Участь України у боротьбі з міжнародною економічною злочинністю.
12. Політика протекціонізму: переваги та недоліки.
13. Фактори конкурентоспроможності країни на світовому ринку.
14. Застосування сучасних теорій міжнародної торгівлі для визначення характеру експортної орієнтації України.
15. Закон порівняльних переваг Д. Рікардо.
16. Ситуації абсолютної і порівняльної переваги в міжнародній торгівлі.
17. Теорія Хекшера-Оліна і пояснення структури світової торгівлі.
18. Механізм реалізації переваг транснаціональної фірми.
19. Митні тарифи і збори та їх вплив на економічний розвиток України.
20. Тарифне регулювання торгівлі України.
21. Тарифне і нетарифне регулювання міжнародних торгово-економічних відносин.
22. Митні тарифи і збори та їх вплив на економічний розвиток України.
23. Тарифне регулювання торгівлі України.
24. Тарифне і нетарифне регулювання міжнародних торгово-економічних відносин.

25. Міжнародна торгівля товарами та послугами і її значення для України.
26. Значення міжнародної торгівлі для країн світу.
27. Діяльність міжнародних організацій в боротьбі з контрабандою.
28. Міжнародний рух капіталу: специфіка країн з перехідною економікою.
29. Проблеми залучення іноземних інвестицій в економіку України.
30. Державне регулювання міжнародного переміщення капіталу.
31. Протидія легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом.
32. Вплив світових корпорацій на формування ринку капіталу в Україні.
33. Кластери національних компаній як передумова перетворення їх в ТНК.
34. Конкурентні переваги ТНК і ТНБ.
35. Зрушення в рейтингах 500 найбільших компаній світу.
36. Соціально-економічні наслідки міграції робочої сили.
37. Проблеми виходу України на міжнародний ринок праці.
38. Міжнародна організація праці: роль в регулюванні міграційних процесів
39. Кримінальні форми міграції робочої сили й методи боротьби з ними.
40. Джерела і фактори інтернаціоналізації науково-дослідної роботи.
41. Правова захищеність як умова ефективної комерційної реалізації технологій.
42. Канали передачі і отримання технологій у зовнішньоекономічній діяльності.
43. Місце України на світовому ринку новітніх технологій.
44. Валютна політика в країнах з перехідною економікою.
45. Валютні ринки, їх види та структура.
46. Проблеми стабільності валютного ринку.
47. Валютні відносини в Україні.
48. Роль МВФ в світовій валютній системі.
49. Основні риси і протиріччя Ямайської валютної системи.
50. Роль золота в світовій валютній системі.
51. Національні та міжнародні валютні системи: механізми, еволюція, роль.
52. Формування ринку капіталів в Україні.
53. Зовнішній борг України, його рівень і форми.
54. Інструменти міжнародного кредитування.
55. Оцінка обсягів міжнародного кредитування.
56. Зовнішня заборгованість в Україні: проблеми і шляхи їх подолання.
57. Особливості міжнародних розрахунків України.
58. Стан платіжного балансу України та позиції національної валюти.
59. Регулювання платіжного балансу: методи національного і

міжнародного впливу.

60. Сучасні світові промислові комплекси та їх розвиток.
61. Міжнародне співробітництво в боротьбі з тіньовою економікою.
62. Загальні закономірності зміни галузевої структури постсоціалістичних країн.
63. ЄС, як найбільш розвинуте інтеграційне угруповання.
64. Особливості інтеграційних процесів в Північноамериканському регіоні.
65. Економічний механізм інтегрування країн СНД.
66. Глобалізація економіки як результат процесів інтернаціоналізації і НТП.
67. Міжнародні економічні аспекти вирішення економічних проблем.
68. Ресурсно-енергетичний потенціал світової економіки.
69. Україна та її перспективи вступу до Світової Організації Торгівлі.
70. Відносини України з Євразійським економічним співтовариством.

5.1.2. Теми наукових робіт

1. Необхідність та складові глобальної економічної стратегії кінця XIX – початку XX сторіччя.
2. Визначення світового господарства.
3. Ступені міжнародної економічної інтеграції.
4. Європейський Союз (ЄС) і його еволюція.
5. Економічні наслідки зовнішньоторговельних відносин для світового господарства.
6. Світова торгівля і протекціонізм: проблеми сполучення.
7. Які основні показники рівня економічного розвитку?
8. Зовнішні економічні зв'язки та проблеми національної економічної безпеки.
9. Складові міжнародного маркетингу.
10. Економічні наслідки міграції робочої сили.
11. Закон порівняльних переваг Д. Рікардо.
12. Ситуації абсолютної і порівняльної переваги в міжнародній торгівлі.
13. Теорія Хекшера-Оліна і пояснення структури світової торгівлі.
14. В чому полягає ефект І. Фішера.
15. Особливості цін попиту і цін пропозиції в міжнародній торгівлі.
16. В чому полягає міжнародний ефект І. Фішера?
17. В чому полягає глобальний ефект І. Фішера?
18. Науково-технічний прогрес (НТП).
19. Економічні наслідки імпорту товарів.
20. Які показники характеризують активність країни в світовій торгівлі?
21. Механізм реалізації переваг транснаціональної фірми.
22. В чому полягає значення теорії паритету торговельної

спроможності?

23. Основні проблеми інтеграції економіки України в світове господарство.
24. Міжнародні економічні аспекти екологічної проблеми.
25. В чому полягає операція факторингу?
26. Генеральна угода про тарифи та торгівлю і Всесвітня торгівельна організація.
27. Як співвідносяться оптимальний тариф і еластичність імпорту?
28. Економічні та неекономічні фактори тарифів політики.
29. Нетарифні види зовнішньоторговельної політики.
30. Конкурентні переваги транснаціональних корпорацій (ТНК).
31. Особливості кредитів Міжнародного валютного фонду (МВФ).
32. Проблеми кризи міжнародної кредитної заборгованості.
33. Як визначаються умови торгівлі?
34. Спільне підприємство і теоретичний аспект.
35. Науково-технічний міжнародний обмін.
36. Використання якого способу платежу дозволяє експортеру запобігти кредитному ризику?
37. Сутність та форми експорту капіталу.
38. Як визначається індекс експортних цін?
39. Золотий стандарт як міжнародна валютна система.
40. Золотовалютний стандарт.
41. Сучасний Міжнародний валютний режим.
42. Спеціальні права запозичення (СПЗ) в міжнародному валютному фонді.
43. Європейська валютна система (ЄВС).
44. Валютний ринок.

6.Методи навчання

Основні методи навчання, що використовуються за темами дисципліни «Міжнародна економіка»:

Проведення лекцій із застосуванням методів діалогового навчання. Проведення лекцій із застосуванням мультимедійного проектору шляхом показу слайдів у Microsoft PowerPoint (презентація).

Семінарські заняття – при проведенні аудиторних занять з навчальної дисципліни «Міжнародні фінанси» використовуються такі інтерактивні методи навчання, як: метод кейсу, метод інциденту, рольові й ділові ігри.

Серед найважливіших засобів навчання особливо варто відзначити засоби візуалізації (слайди, схеми, таблиці, рисунки тощо), які використовують у

поєднанні з активною діяльністю студентів. Індивідуальні завдання мають переважно дослідницький характер.

7. Методи контролю

Перелік питань до екзамену з дисципліни «Міжнародна економіка»

1. Які причини утворення та розвитку транснаціональних корпорацій (ТНК).
2. Як визначити рівень залежності країни від зовнішньої торгівлі?
3. Що включають міжнародні економічні відносини (МЕВ) як підсистема світового господарства.
4. Коли міжнародна торгівля стає взаємовигідною?
5. Науково - технічна революція і якісні зміни в міжнародному поділі праці.
6. Яка межа спеціалізації в міжнародному поділі праці?
7. Фактори інтернаціоналізації процесу суспільного відтворення в світовій економіці.
8. Роль міжнародних економічних організацій (МЕО) у світовій економіці.
9. Які є два альтернативних засоби сприяння розвитку?
10. Проблеми узгодження національних інтересів національних в Міжнародних економічних організаціях (МЕО).
11. Які дві сторони всякого економічного обміну?
12. Необхідність та складові глобальної економічної стратегії кінця XIX – початку XX сторіччя.
13. Визначення світового господарства.
14. Ступені міжнародної економічної інтеграції.
15. Європейський Союз (ЄС) і його еволюція.
16. Економічні наслідки зовнішньоторговельних відносин для світового господарства.
17. Світова торгівля і протекціонізм: проблеми сполучення.
18. Які основні показники рівня економічного розвитку?
19. Зовнішні економічні зв'язки та проблеми національної економічної безпеки.
20. Складові міжнародного маркетингу.
21. Економічні наслідки міграції робочої сили.
23. Закон порівняльних переваг Д. Рікардо.
24. Ситуації абсолютної і порівняльної переваги в міжнародній торгівлі.
25. Теорія Хекшера-Оліна і пояснення структури світової торгівлі.
26. В чому полягає ефект І. Фішера.
27. Особливості цін попиту і цін пропозиції в міжнародній торгівлі.
28. В чому полягає міжнародний ефект І. Фішера?
29. В чому полягає глобальний ефект І. Фішера?
30. Науково-технічний прогрес (НТП).

31. Економічні наслідки імпорту товарів.
32. Які показники характеризують активність країни в світовій торгівлі?
33. Механізм реалізації переваг транснаціональної фірми.
34. В чому полягає значення теорії паритету торговельної спроможності?
35. Основні проблеми інтеграції економіки України в світове господарство.
36. Міжнародні економічні аспекти екологічної проблеми.
37. В чому полягає операція факторингу?
38. Генеральна угода про тарифи та торгівлю і Всесвітня торговельна організація.
39. Як співвідносяться оптимальний тариф і еластичність імпорту?
40. Економічні та неекономічні фактори тарифів політики.
41. Нетарифні види зовнішньоторговельної політики.
42. Конкурентні переваги транснаціональних корпорацій (ТНК).
43. Особливості кредитів Міжнародного валютного фонду (МВФ).
44. Проблеми кризи міжнародної кредитної заборгованості.
45. Як визначаються умови торгівлі?
46. Спільне підприємство і теоретичний аспект.
47. Науково-технічний міжнародний обмін.
48. Використання якого способу платежу дозволяє експортеру запобігти кредитному ризику?
49. Сутність та форми експорту капіталу.
50. Як визначається індекс експортних цін?
51. Золотий стандарт як міжнародна валютна система.
52. Золотовалютний стандарт.
53. Сучасний Міжнародний валютний режим.
54. Спеціальні права запозичення (СПЗ) в міжнародному валютному фонді.
55. Європейська валютна система (ЄВС).
56. Валютний ринок.
57. Як визначається обмінний курс для конвертування валюти А в валюту В через крос-курс?
58. Фактори валютного курсу.
59. Як визначається доля, на яку форвардний курс перевищує курс СПОТ?
60. Термінові валютні курси і курси СПОТ.
61. Валютні ризики і валютна спекуляція.
62. Варіанти валютної політики.
63. Варіанти валютної торгівлі.
64. Які основні типи валютних ринків?
65. Плаваючі валютні курси.
66. Постійно фіксовані валютні курси.
67. В чому полягає валютне котування?
68. Як співвідносяться курс продавця та курс покупця валюти?
69. Демпінг і антидемпінгові заходи торгової політики.
70. Від чого залежить прибутковість спекулятивних операцій в іноземній валюті?

Тестові завдання знаходяться на кафедрі в електронному вигляді.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи включають у себе поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль.

До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських, практичних, лабораторних занять;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і має за мету перевірку засвоєння знань, умінь і навичок студентом (студентом, слухачем) з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботи виставляються в журнали обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів вищої освіти в Університеті враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у вигляді, передбаченому в робочій програмі навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Результат навчальних занять за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок під час навчальних занять протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Результат самостійної роботи за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок з самостійної роботи, отриманих протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Студент (студент, слухач), який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)	Результат навчальних занять за семестр	Результат самостійної роботи за семестр	10
---	---	--	-----------

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках студентів (студентів, слухачів), залікових книжках. **Присутність студентів (студентів, слухачів) на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова.** Якщо студент (студент, слухач) не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен, залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку), з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності студентів (студентів, слухачів), становить - **50**

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

Підсумкові бали навчальної дисципліни	Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)	Кількість балів за підсумковим контролем
--	---	---

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю отримав оцінку «незадовільно», складає підсумковий контроль (екзамен, залік) повторно. Повторне складання підсумкового контролю (екзамену, заліку) допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни, у тому числі один раз – викладачеві, а другий – комісії, що створюється навчально-науковими інститутами (факультетами). Незадовільні оцінки виставляються тільки в відомостях обліку успішності. Студентам (студентам, слухачам), які отримали не більше як дві незадовільні оцінки (нижче ніж 60 балів) з навчальної дисципліни, можуть бути встановлені різні строки ліквідації академічної заборгованості, але не пізніше як за день до фактичного початку

навчальних занять у наступному семестрі. Студенти (студенти, слухачі), які не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін, відраховуються з Університету. Особи, які одержали більше двох незадовільних оцінок (нижче ніж 60 балів) за підсумковими результатами вивчення навчальних дисциплін з урахуванням підсумкового контролю, відраховуються з Університету.

Оцінка в балах		Оцінка а за національн ою шкалою	Оцінка	Оцінка
				Пояснення
1 2	9 7-100	Відмінно («зараховано»)		«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
1	9 4-96			
1 0	9 0-93			
9	8 5-89	Добре («зараховано»)		«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального , робота з двома - трьома незначними помилками.
8	8 0-84			
7	7 5 – 79			
6	7 0-74	Задовільно («зараховано»)		«Добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
5	6 5-69			
4	6 0-64			
3	4 0–59	Незадовільно («не зараховано»)	Х	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , але прогалини не несуть істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками.
2	2			
				«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , необхідні практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано , або якість

	1-40		їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки.
1	1 -20		« Безумовно незадовільно » – теоретичний зміст курсу не освоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі підсумкового контролю (екзамену чи заліку), то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

**Підсумкові
бали
навчальної
дисципліни**

**Підсумк
ові бали за
поточний
семестр**

**Підсумко
ві бали за
попередній
семестр**

2

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 4 позитивних оцінок	Підготувати реферат, підготувати конспект за темою самостійної роботи, вирішити практичне завдання тощо.	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

10. Рекомендована література

Основна

1. Багрова І. В., Гетьман О.О., Власюк В.Є. Міжнародна економічна діяльність України. – К.: ЦНП, 2014. – с. 36-35.
2. Бураковський І. Теорія міжнародної торгівлі. – К.: Основи, 2011. – 240 с.
3. Гаврилюк О.В. Іноземні інвестиції. – К. : Ін-т світової економіки і міжнародних відносин НАН України, 2018. - 202 с.
4. Гужва В.М., Постевой А.Г. Інформаційні системи в міжнародному бізнесі: Навч. посібник / Київ. нац. екон. ун-т. – К.: КНЕУ, 2012. – 164 с.

5. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. – К.: ЦНЛ. – 2014. – с 3-24.
  6. Економіка зарубіжних країн / За ред. Ю.Г. Козака та ін. – К.: ЦУЛ. – 2013. - с. 32-57.
  7. Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. Посібник.-К.: Знання-Прес, 2013. - 408 с.
  8. Міжнародна економіка: Навчальний посібник / За ред. Ю.Г. Козака та ін. – К.: ЦНЛ. – 2014. – с. 473-506.
  9. Міжнародні організації / За ред. Ю.Г. Козака та В.В. Ковалевського – К.: 2014. – с. 214-256
  10. Рокоча В., Плотніков О., Новицький В. Транснаціональні корпорації: навч. посібник. – К.: Таксон, 2011. – 304 с.
  11. Савельєв Є.В. Міжнародна економіка: теорія міжнародної торгівлі і фінансів / Підручник для магістрів з міжнародної економіки і державної служби. – Тернопіль: Економічна думка, 2011. – 495 с.
  12. Світова економіка: підручник / А.С. Філіпченко, О.І. Рогач, О.І. Шнирков та ін. – К.: Либідь, 2012. - 582 с.
  13. Черевань В.П., Румянцев А.П., Романенко Л.Ф. Міжнародна економічна діяльність – К.: Слово – 2013. – с. 11-15.
- Допоміжна**
14. Антонюк Л., Вацик В. Економетричні методи аналізу міжнародної конкурентоспроможності країн // Економіка України. // 2014. - № 4. – с.46-52.
  15. Грубов В. Сучасна зброя Заходу – вільна торгівля // Віче.-2013.-№ 11.-с.68-72.
  16. Губський Б., Лукьяненко Д., Сіденко В. Інтернаціоналізація української економіки // Економіка України. - 2011. - № 9. – с. 16-25.
  17. Данилюк Н. Розвиток ТНК: деякі аспекти впливу на навколишнє середовище // Ринок цінних паперів України. – 2014. - № 2. – с. 23-28.
  18. Демиденко Л.М. Мито і митна політика в умовах глобалізації // Фінанси України. – 2011. - №1. – 63-69.
  19. Кваша С., Лука О. Конкурентоспроможність вітчизняної аграрної продукції в умовах вступу України до СОТ. // Економіка України. – 2013. - № 10. – с. 79 -
  20. Левневський В. Стратегія ТНК на зовнішніх ринках // Наук. зап. Терноп. Держ. Ун-т ім. Гнатюка – 2013. - № 15. с. 30-35.
  21. Новицький В. Національні інтереси України в контексті цивілізаційних детермінант і економічної глобалізації // Економіка України. – 2013. - № 7. – с. 12.
  22. Осаволук С. Чинники впливу глобалізації на стабільність фінансового ринку // Економіка України. – 2013. - № 12. – с. 15.
  23. Румянцев А., Гаврилюк О. Конкурентоспроможність національної економіки в умовах глобалізації // Економіка України. – 2012. - № 3. – с.93-94.
  24. Соколенко С., Левтерев С. Розвиток конкурентоспроможності економіки України // Економіка України. – 2012. - № 11. – с.94-95.

25. Хохлов М. Глобалізація економіки в ракурсі еволюції відносин власності // Економіка України. – 2014. - № 12. с. 65-72.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. www.rada.gov.ua- Офіційний сайт Верховної Ради України.
2. www.ac-rada.gov.ua - Офіційний сайт Рахункової палати України.
3. www.kmu.gov.ua - Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
4. www.mfu.gov.ua - Офіційний сайт Міністерства фінансів України.
5. www.nbu.gov.ua - Офіційний сайт Національного банку України.
6. www.mvs.gov.ua - Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України.
7. www.stat.gov.ua - Офіційний сайт Державної служби статистики України.
8. www.treasury.gov.ua - Офіційний сайт Державної казначейської служби України.
9. www.pravoznaves.com.ua- Електронна бібліотека юридичної літератури «Правознавець».
10. [http: // economics/ ru](http://economics.ru) – економічний портал, головна мета якого, - надання якісної інформації по найширшому спектру економічних дисциплін.
11. [http: // www. Libertarium. ru](http://www.Libertarium.ru) – Колекція текстів російських вчених з проблем економічної теорії і економічної політики, переклади статей та книг відомих західних економістів.
12. [www. nber.org](http://www.nber.org) – Національне бюро економічних досліджень США.
13. [www. oecd.org](http://www.oecd.org) - Організація економічного співробітництва та розвитку.
14. www.cera.newshool.edu/het – сайт по історії економічної думки.